

Мале пісне полотно Циттау

Ласкаво просимо до Циттау, міста великопостних полотен!

Тут, у Музеї історії культури францисканського монастиря, ви можете побачити Мале пісне полотно Циттау. У музеї церкви Святого Хреста Велике постне полотно 1472 року експонується в найбільшій музейній вітрині світу. Такі великі полотна вішали на арці церков під час Великого посту в Середні віки, щоб закрити весь алтар. Очний піст був доданий до посту тіла, оскільки тканини заважали побачити Святу Месу.

Мартін Лютер хотів заборонити пісні полотна в церквах як «папську ілюзію». Але євангельсько-лютеранська парафія в Циттау, яка вже була створена в 1521 році, вирішила інакше. Вона продовжувала використовувати велику пісну тканину в головній церкві міста Сент-Йоганніс протягом багатьох десятиліть після Реформації. У 1573 році, коли лютеранське вчення вже давно закріпилося, вона навіть замовила другу пісну завісу.

Так зване малопісне полотно Циттау, як і велике полотно, є текстильним скарбом європейського значення. Його розмір близько 15 квадратних метрів, і його можна назвати лише «маленьким» у порівнянні з монументальним 56 квадратних метрів великого постного полотна Zittau. За своїм культурно-історичним статусом він нічим не поступається великому пісному полотну. Це єдина відома в Німеччині пісна фата так званого типу Arma Christi. «Arma Christi» в перекладі з латині означає «Зброя Христа». Мається на увазі знаряддя пристрасті, знаряддя тортур його страждань. На цьому місці два вірші з Євангелія від Іоана розташовані у верхній і нижній табличках: «Ось Агнець Божий, що бере на себе гріх світу» - Іоан I, вірш 29.

I:

«Бог так полюбив світ, що дав Сина Свого Єдинородного, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне» (Іоан III, 16 вірш).

Центральний мотив на полотні — розп'яття Христа. Марія, Іоан і Марія Магдалина, стоячи на колінах під хрестом, жалібно дивляться на вмираючого. Ангел ширяє навколо Христа і використовує чашу, щоб зібрати Святу Кров, що тече з бічної рани. Світлий контур Бога пробивається крізь загрозово темне небо. Оточений трьома путті, він мчить до розп'ятого Христа в хмарі. Руки обох повернуті один до одного і нагадують знамениту композицію Мікеланджело «Створення Адама» в Сікстинській капелі в Римі. Череп і кістки ніг у нижньому лівому куті символізують першу людину, з якою гріх прийшов у світ. Нова гілка, що виростає з пня праворуч за хрестом, обіцяє надію.

Захід обрамляють близько 30 одиниць Зброї Христа. Тож ми знаходимо з лівого боку зверху вниз: ілтон Вероніки, глечик з водою та чаша для

омовіння рук Понтія Пілата, ліхтар і меч, що представляють ніч на Оливковій горі та полон Ісуса, хрест, Драбина, цвяхи і щипці, а також голова Іуди в пращі разом з мішком з 30 срібняками. Угорі, позаду таблички, спис, яким був поранений Христос у бік, і палиця ісопу з прикріпленою губкою оцту.

Угорі праворуч можна побачити терновий вінець і дві палиці, якими мучителі втиснули терни в голову Ісуса, включаючи туніку Христа і колону заручників з батогом і палицями. Чаша та 2 кубики для гри в кості нагадують нам про те, як солдати біля хреста з розіп'ятим Ісусом за допомогою жереба ділили Його одяг. Праворуч – півень – нагадування про слова, які Ісус звернувся до Петра: «Ось, перш ніж один раз проспівает півень, ти тричі відречешся від мене». Нижче — ріг, палиця і шабля, а також Хрест Спасителя. Нижня частина рамки символізує сходження Христа в пекло.

Робота висотою 4 метри 30 сантиметрів і шириною 3 метри 40 сантиметрів виконана в 1573 році невідомим художником. Написано в техніці розпису тканини темперою по льону. За шаблон художник використав композицію льєжського майстра Ламберта Ломбарда XVI століття. Очевидно, також були включені пропозиції від таких великих митців епохи Відродження, як Альбрехт Дюрер, Ганс Бальдунг Грін, Матіас Грюневальд та Мікеланджело Буонарроті.

Про історію малого пісного полотна Циттау відомо небагато. Лише місцевий історик Йоганн Бенедикт Карпзов передав таку записку:

«Так само під час посту перед вітварем розвішували полотно, на якому на крейцах був зображений Христос разом з ангелом, що тримають чашу в руках; під крейцем стояла Марія зверху й знизу, але було видно всі інструменти пристрасті Христа разом із головою й сумкою зрадника Іуди. Ця тканина виготовлена близько 1573 р. і після нього останнє вивішення приблизно у 1684 році було скасовано».

Протягом 99 років громада використовувала маленьке пісне полотно в головній церкві Святого Іоана в Циттау разом із великим полотном. Маленьке полотно, ймовірно, було виготовлено для покриття різьбленого вітваря, створеного майстром Якобом Фельчем у 1572 році. Пожертвувач не відомий. Пізніше полотно стало частиною інвентарю міського музею, заснованого у 1854 році. Воно було у постійній експозиції до 1968 року, а потім виставлялось лише в особливих випадках з міркувань збереження.

Як «твір мистецтва європейського рівня», сильно забруднену маленьку пісну тканину очищали безкоштовно в 1994/95 році, паралельно з реставрацією великої тканини, у майстернях з реставрації текстилю Фонду Абега в Ріггісбергі, Швейцарія. Невдовзі після цього обидва пісні полотна Циттау вперше були представлені громадськості під час спеціальної виставки Ріггісберга «Шедеври текстильного мистецтва». У 2001 та 2005 роках

міжнародною командою були проведені роботи з консервації текстилю та незначна кольорова ретуш.

За прикладом великого полотна з листопада 2005 року на постійній експозиції маленьке Великопісне полотно. Для цього в Музеї історії культури францисканського монастиря створено конструктивне рішення, яке в рівній мірі враховує музейні, пам'яткоохоронні та консерваційні вимоги. У прибудові кінця 19-го століття полотно вивішене саме за підвісним склінням. Кімната навмисно була такою простою і темною, щоб вражаючим чином передати послання тканини.

У всьому світі відомі лише вісім зразків пісних полотен типу Зброя Христа: чотири у Швейцарії, по одному в Австрії, Італії та Польщі та один у Німеччині, тут, у Циттау. З точки зору історії культури, примітно, що це було єдине великопісне полотно на замовлення протестантської громади. Про толерантний хід розколу у Верхній Лужиці говорять не лише подальше існування цистерціанських монастирів Св. Марієнталь поблизу Ціттау та Св. Марієнштерна біля Каменца, а також найстаріша й найбільша спільна церква Німеччини в Баутцені. Доказом цього є й продовження використання великопостних тканин у Циттау аж до періоду Реформації.

01 Ласкаво просимо

Ласкаво просимо до музеїв міста Циттау та найстарішого міського музею в євро регіоні Нейсе та Саксонії. Публічні колекції збиралися в Циттау більше 450 років. Ми презентуємо наші скарби сучасно в унікальних історичних пам'ятках. Пориньте в історію, мистецтво та культуру захоплюючого прикордонного трикутника.

У музеї францисканського монастиря можна відчувати історію будинку. Архітектура говорить, що це колишній монастирський комплекс. У їхній структурі збереглися довгі монастирі, ризниці та спальні в гуртожитку. Будь ласка, зверніть увагу на сходинки та нерівні доріжки в нашій будівлі. Бажаємо вам насиченої та пізнавальної екскурсії скарбницею Циттау.

02 Історія францисканського монастиря

Реформаторський орден францисканців сягає Франциска Ассізького. Це один із найдавніших жебратських орденів. Коли Циттау отримав права міста в 1255 році, нищі монастирі були невід'ємною частиною королівських міст Богемії. Громади францисканців селилися переважно в містах. Вони відмовлялися від усякого майна і жили на милостиню. Успішний орден швидко поширився: у першій половині 13 століття він був представлений у Південній Німеччині, а трохи пізніше і в Центральній Німеччині.

Будівництво францисканського монастиря Циттау почалося близько 1260/70 р. Перші згадки датуються 1283 роком. Під час гуситських воєн у 15 столітті

капітула празького собору втік до Циттау і керував Празькою архієпархією з монастиря близько двох десятиліть.

Реформація спричинила занепад монастиря. Приблизно через десять років після смерті останнього монаха в 1554 році монастир було розпущено. Через кілька десятиліть там почали справляти лютеранські служби. Всебічне розширення комплексу відбулося у другій половині 17 ст. А коли в 1757 році Йоханніскірхе Циттау стала жертвою руйнівної міської пожежі, монастирська церква майже на 80 років посіла місце першої міської церкви.

Різні приміщення в монастирі використовувалися для музейних цілей з кінця 19 століття. Будинок Хеффера та монастирський двір були повністю відремонтовані до 2002 року. Ремонт монастирського храму було завершено у 2017 році. Сьогодні францисканський монастир використовують музеї міста Циттау. Монастирська церква також використовується євангельсько-лютеранською громадою для справляння своїх служб. Францисканський монастир Циттау вважається найбільш збереженим жебрацьким монастирем у Верхній Лужиці.

03 Модель міста

Модель міста була створена майстром палітурника Циттау Фрідріхом Ернстом Вінклером між 1900 і 1904 роками. Модель показує місто Циттау, яким воно виглядало до 1757 року. Подвійна міська стіна з Цвінгером, чотирма воротами, двома воротами, численними бастіонами та вежами які всі можна ретельно роздивитися. Зовнішня стіна була побудована в 13 столітті, а внутрішня – у 16 столітті. У 19 столітті укріплення було знято, за винятком кількох залишків. Проте їхнє розташування і сьогодні добре видно на міському пейзажі. На його місці створили парк, який сьогодні огорожує старе місто зеленим поясом.

У центрі міста височіє церква Святого Іоанна з парою однакових веж. На ринковій площі можна побачити стару ратушу. Ці дві важливі будівлі були сильно зруйновані під час нищивної міської пожежі в 1757 році.

Францисканський монастир з характерною стрункою вежею монастирського костелу притулився до міської стіни. На Нойштадті, другій великій площі Циттау, ви можете побачити вражаючу будівлю Зальцхаусу, яку також називають Марсталь. Саме у такому вигляді було зведено будівлю у 1511 року. Це один з найбільших пізньосередньовічних складів у Німеччині. У 1757 році монастирська церква втратила лише купол вежі, а соляний дім залишився недоторканим.

Велика міська пожежа була безпосередньо пов'язана з Семилітньою війною. Після перемоги Австрії під Колином війська просунулися до окупованого Пруссією Циттау. 23 липня 1757 р. місто загорілося від артилерійського

вогню. Було зруйновано понад 500 будинків і громадських будівель, що становить загалом дві третини міста.

04 Підвал 1: Юридична історія

Ви зараз під колишньою трапезною. Тут знаходяться два бочкові склепінчасті льохи XIII ст. Серед міських будинків у старому місті такі льохові приміщення збереглися у великій кількості. Він був створений, коли король Оттокар II надав місту права на пивоваріння в 1268 році. До 1500 року Циттау перетворився на найбільше пивоварне місто у Верхній Лужиці з приблизно 200 пивоварнями. Підвали з їх постійною температурою використовувалися для зберігання та дозрівання пива. Проте немає жодних доказів того, що ченці варили в Циттау. Втім, легенда про монаха-солодовника може вказувати на те, що ченці також могли варити пиво у Циттау.

Сьогодні в цій кімнаті експонуються свідчення середньовічної юрисдикції. Король Вацлав IV надав права на землю Циттау. Щоб отримати зізнання, суддям дозволили застосувати катування. Це сталося в Циттау, наприклад, у Штокхаусі на Бадергассе. У 1770 р. в курфюрствах Саксонії заборонили тортури.

Серед експонованих об'єктів три міські мечі ката, один з яких створений у 1763 році. Остання страта на мечі відбулася в 1826 році. Інші інструменти тортур включають шапку блазня, балку для стовпа, нашійник, іспанські чоботи, дзвін грішника та стійку для шмагання. Якщо ви хочете дізнатися більше про ці об'єкти, скористайтеся інтерактивним екраном.

05 Підвал 2: колодязь та археологічні знахідки

Криниця в цьому приміщенні служила для постачання монастиря водою. Вона має діаметр 1 метр 80 сантиметрів і глибину 5 метрів. Колодязь і сьогодні живиться підземними водами.

У вітрині на протилежній стіні можна знайти приклади середньовічної кераміки Циттау. Археологічно перевірена кераміка Циттау виготовляла глиняний посуд із розписом. Вироблений тут керамічний посуд також спочатку був пофарбований. З 1400 р. на зміну розпису прийшло пластичне оздоблення, нанесене штампами.

06 Гуртожиток

Ви зараз у гуртожитку, спальному крилі монахів. Тут, у східному крилі, він займає більшу частину верхнього поверху. Гуртожиток було розширено за рахунок велих коштів в 14-15 століттях. За цей час францисканці загалом відмовилися від загального гуртожитку на користь окремих камерних блоків. У Циттау це могло статися у зв'язку з наявністю празького кафедрального капітула та пов'язаними з ним представницькими завданнями.

Центральний прохід, що зпов'язаний стрілчастими аркадами, вражає своїми розмірами. Його довжина близько 37 метрів, ширина 3 метри 70 сантиметрів і висота понад 6 метрів. Звідси можна дістатися до невеликих келій ченців площею приблизно 6 квадратних метрів кожна. На початку 18 століття тут було створено монастирський будинок піклування — будинок престарілих для вдів та нужденних жінок. Так тривало до 1926 року. Про цей час нагадує картина на північній стороні коридору Ганса Герцінга: «Монастир Циттау» 1919 року.

Після цього східне крило використовувалося як музей. Сьогодні ми представляємо виставку на тему «Місцини проживання Циттау». Відправною точкою є скляний келих із зображенням сторічч у середині проходу. У колишніх келіях ченців облаштовано 14 тематичних зон. Тут можна помилуватися видатними предметами з колекцій Циттау. Вони надають уявлення про повсякденне життя та життєві історії різних епох.

Гуртожиток Циттау є унікальним прикладом вцілілого гуртожитку з жебрацького монастиря в Центральній Німеччині.

07 Фаянс Циттау

У цій кімнаті можна побачити дорогоцінний фаянс Циттау. Експонати утворюють окрему колекцію в Музеї історії культури францисканського монастиря. Термін фаянс походить від важливого італійського міста Фаєнца, місця виробництва елітної кераміки. Виробництво фаянсу на Циттаущині, ймовірно, почалося близько 1650 року, коли в наш край прибули релігійні біженці, що оселилися тут під час і після Тридцятилітньої війни. Майстри-гончарі, яких можна простежити серед них, привезли з собою знання з виробництва фаянсу та майоліки з Богемсько-Моравсько-Угорського регіону. Досі не вдалося з упевненістю визначити, де знаходилися виробничі приміщення для фаянсу Циттау. Однак через те, що фаянс зустрічається тут вкрай часто, припускається, що виробництва тут існували.

Фаянс Циттау – справжній фаянс. Тобто його виготовляли з жовтувато-сірої до червонуватої або коричневої пористої глини. Він покритий непрозорою білою або кольоровою глазур'ю, зазвичай оксидом олова. Після першого шару можна було наносити інші кольори, при цьому кераміку доводилося обпалювати кілька разів. Так виникли характерні мідно-зелені та марганцево-фіолетові прикраси на фоні, що варіювався від білого до зелено-сірого. На них зображені квіткові композиції, екзотичні фрукти або тваринні мотиви. Наймолодший датований твір датується 1804 роком.

Однак фаянс не призначався для повсякденного використання. Ймовірно, їх замовляли як репрезентативні подарунки до особливо святкових випадків, таких як весілля. Тоді вони відігравали важливу роль у культурі родинної пам'яті.

08 Фонтан молодості

Тут, у найбільшій кімнаті гуртожитку, на вас чекає родзинка нашої виставки: зображення фонтану молодості! У 2007 році тут було виявлено кілька шарів середньовічного настінного розпису. Шар фарби приблизно 1470/80 показує джерело молодості, що незвично для монастиря. Картина, схожа на малюнок на передній частині кімнати, показує представників різних соціальних класів. Вони звичайними та незвичайними шляхами рухаються до джерела молодості в центрі.

Угорі зліва можна побачити зубчастий замок. З воріт виїжджає кінна карета з королівським подружжям. Черниця несе на спині кошик, в якому сидить монах. А жінку несуть у підстилці. Праворуч ви бачите жінок, яких везуть на тачках якісь молоді хлопці. Колісницю тягне козел. Також видно колісницю з жінками, а ще — чоловіка з палицею, який теж несе свою дружину в кошику на спині. Їхня спільна мета, фонтан молодості, — висока восьмикутна споруда з баштоподібною вершиною. До неї притулені драбини. Численні люди зібралися там, щоб знову стати молодими у воді фонтану. В саду на передньому плані метушаться вже помолодшавші обіймаються пари. Картина, очевидно, є зображенням профанного саду кохання. На жаль, невідомо, яку функцію виконувало приміщення на момент створення картини. Можливо, це була гостьова кімната для королівських відвідувачів. Поруч із зображенням табличка з готичними дрібницями. На інших стінах збереглися залишки декоративного розпису в стилі бароко. Ймовірно, вони були створені в рамках ремонтних робіт з 1705 року.

09 Монастирний двір

Незвичайне видовище відкривається монастирський двір. Значні родини з Циттау використовували монастирське подвір'я як цвинтар впродовж майже століття після Тридцятилітньої війни. З цією метою площа була розширена за межі розбитого північного крила монастиря. Таким чином був створений замурований квадрат розміром приблизно 42 x 22 метри.

Тут були закладені спадкові поховання у вигляді 22 барокових склепів. 16 з них збереглися донині. За кількістю цих будівель та своєю єдністю монастирський двір утворює найважливіший ансамбль спадкових поховань у стилі бароко в Саксонії.

Найстаріші збережені склепи датуються 1690-ми роками. Споруди з найбільшою площею можна знайти на північній стороні внутрішнього двору. Найдавніша споруда - це спадкове поховання, побудоване в 1684 році купцем, радником і діячем церкви Крістіаном Беттігером.

Фасади будівель були оформлені як портална архітектура. З 1692 року вони також носять скульптурні прикраси. Тільки склеп Генніга 1704 року виглядає як повністю штучний скельний ландшафт. У нього входять різні тварини, рослини, кістки та черепи.

Найбільш велике скульптурне оздоблення можна знайти на склепі Кюна і Домша з 1723 року. Чудовими є ковані ґратчасті двері, деякі з них виготовлені дуже ретельно, якими закриваються побудови. Усередині склепів збереглися вражаючі надгробки в стилі бароко та рококо. Незвичайною є статуя Гермеса на могилі Карла Крістіана Бессера, який помер у 1734 році. Фігури античних богів рідко зустрічаються на християнських похованнях в період бароко. Бог комерції виступає тут як провідник мертвих душ у підземний світ.

10 Капітула

Будинок капітула був пізнім розвитком монастирської архітектури. Бенедиктинці приєднали його до архітектурного комплексу лише з 11 століття. Послушники та інші члени чернечої спільноти, не допущені до капітули, повинні були мати можливість брати участь у деяких пунктах порядку денного з монастиря. На початку зібрань читався розділ з правил чину або з писань отців церкви – звідси й назва капітула.

У францисканському монастирі Циттау будинок капітула знаходиться на східній стороні монастиря. Квадратну кімнату перекриває склепіння-парасолька, що спирається на восьмикутний центральний стовп. Приміщення відкривається в бік монастиря трьома стрілчастими арками. У монастирях інших орденів капітули часто були центром художнього оформлення. Тут єдиною прикрасою є конструктивні елементи: ребра склепіння на легкооброблених цегляних кронштейнах та восьмикутний стовп із сформованим у основі листям аканта. Мінімалістичні прикраси були виразом францисканського ідеалу бідності.

На початку 18 століття східне крило було перебудовано. Відтоді зал служив передпокій і отримав портал на Клостерштрассе. На зовнішній стороні так званого порталу кошової арки є реставраційний напис. Латинський напис над дверима ризниці вшановує перетворення в жіночий притулок, яке було завершено в 1706 році, та його ініціаторів: мера Йоганна Якоба фон Хартіга, міського суддю Карла Філіппа Столля, радника Еберхарда Шиндлера та громадян Йоганна Ернста. Нейман і Йоганн Генріх.

11 Ризниця

Через ковані двері ви увійшли в ризницю внизу. Він використовувався для зберігання літургійного начиння, необхідного для служби. Вівтарі також були

розміщені в ризницях, тому що тут починалася меса. Цим і пояснюється хитромудрий дизайн приміщення. Опукла стеля цієї зали також утворена чудовим склепінням-парасолькою, що спирається на центральний стовп. У стіни були вбудовані ніші для шаф.

До ризниці можна було потрапити з церкви через невеликий простір у притворі. Раніше вона також мала доступ до монастиря. Звідси сходи ведуть до склепінчастої бібліотеки біля гуртожитку. Таким чином, ченці могли дістатися до ризниці та церкви прямо зі спальних кімнат. У період бароко ризниця слугувала спочатку як притулок, а пізніше як винна таверна.

12 Панно пізньої готики

Коли вітварне крило, показане тут, було виявлено близько 1900 року, середньовічні вітварі францисканського монастиря Циттау вже повністю зникли. Вітварне крило є найважливішим свідченням францисканського мистецтва на півдні Верхньої Лужиці. Святий Ієронім і Бонавентура зображені на сильно пошкодженому зовні панно. Після реформ Бернхардіна фон Сієни та Йоганнеса фон Капістрано вони також стали важливими для францисканців у Верхній Лужиці. Згадані реформи передусім мали на меті більш суворе дотримання первісних правил порядку.

Дуже добре збережена внутрішня частина вітварного крила показує прощання Ісуса з Марією та апостолами на верхній частині двох картинних ніш. Праворуч — Ісус із піднятою рукою на знак благословення. Його мати стоїть перед ним на колінах, а на задньому плані видно апостолів.

У нижньому полі зображено Ісуса під хрестом, над яким знущаються підручні. На задньому плані видно Марію. На їх біль вказує меч.

Мотиви картин сходять до медитацій віри та пристрасті, які були дуже популярні у францисканців. Стилiстично вони нагадують гравюри та гравюри на дереві таких важливих художників епохи Відродження, як Альбрехт Дюрер, Альбрехт Альтдорфер та Ганс Бальдунг Грін. Панно Циттау було створено невідомим художником між 1515 і 1520 роками.

13 монастир

Святий Франциск Ассізький і святий Доменік не видавали будівельних норм для монастирів своїх жебраків. Вони недооцінювали зовнішні зусилля. Тому при будівництві монастирів використовувалася схема будівництва бенедиктинського монастиря. Монастир і місця церкви, капітула, гуртожитку та трапезної були збережені. Оскільки нищі ченці не займалися господарством, то господарських будівель не було. Спочатку стриманість виявлялася також у художньому оформленні будівель. В ідеалі кімнати були широкі й порожні. До церкви та всіх прилеглих монастирських будівель

можна було потрапити з монастиря. Сам монастир утворював подвір'я Кройцгоф, який служив садом або для поховань.

Досі зберігся монастир у східному крилі францисканського монастиря Циттау. До його складу входить шість хрестоподібних склепінчастих прорізів із цегли. Зі східного боку монастир відкривається до капітулу. Три суміжні бухти південного крила значно ширші, оскільки монастир був пристосований до виступу нави. Далі йуть ще дві вузькі арки. Два проходи, замуровані сьогодні, з'єднували монастир із церквою. Основні камені склепіння і консолі сконструйовані просто. Західне та північне крила монастиря були знесені найпізніше, коли монастирський комплекс було відреставровано після Тридцятилітньої війни.

14 Бенедикт Нурсійський і Бернард Клервоський

Дві скульптури зображують двох найважливіших постатей європейської монастирської культури: святого Бенедикта Нурсійського та святого Бернарда Клервоського. Фігурки походять з монастиря Св. Маріенталь і були створені приблизно в 1750 році Даніелем Мартіном.

Бенедикт жив між 480 і 547 роками. Він походив із римської поміщицької шляхти й отримав класичну освіту в Римі. Спочатку він жив як відлюдник у печері поблизу Субіако. У 529 році він заснував монастир на Монте-Кассіно, де через п'ять років встановив свої правила чернечого життя. Це поєднувало чернече богослов'я з практичними настановами з власного досвіду Бенедикта. Бенедиктинське правило стало основою для всіх релігійних орденів, щойно заснованих у Середньовіччі. Їхній успіх був зумовлений досконалою мовою, вичерпним розглядом духовного та повсякденного життя ченців та мудрістю, що лежить в основі їхніх рекомендацій. Правило Бенедикта містило конкретні вказівки щодо того, як відмова від мирського життя може бути здійснена на практиці. Особливо важливими вимогами були: абсолютний послух у смиренні та моральності, такі як бідність, цнотливість і зречення світу, а також мовчання, яке служить для єднання з Богом і діє як найкращий захист від спокус диявола.

Бернард фон Клерво народився в 1091 р. і жив до 1153 р. Завдяки ньому цистерціанський орден став найважливішим орденом реформ в Європі в 12 столітті. Сам Бернард заснував 72 монастирі і дав ордену тамплієрів змінене цистерціанське правління. Особистість Бернарда відображала богословську кмітливість, безмежну енергію і безмежне прагнення до аскетизму. З надихаючою силою переконання він формально змусив молодь піти у монастир. Бернард також проповідував другий хрестовий похід і зміг залучити до хрестового походу короля Франції Людовика VII та імператора Конрада III. виграти хрестовий похід.

15 Св. Вацлав та Іоанн

Скульптури Святого Вацлава та Святого Іоанна Євангеліста належали до скульптурних робіт Циттауського міського костелу Святого Іоана. Вони прикрашали південну сторону екстер'єру і пережили руйнування церкви в 1757 році. Роки створення приблизно в 1300-1330 роках. Залишки колишнього кольорового шару особливо помітні в фігурі Святого Іоанна. Євангеліст Іоанн є одним із головних святих християнської Церкви. Він вважається покровителем церкви Йоханніс в Циттау. Він одягнений у старовинний халат, а у лівій руці тримає книгу як атрибут. З усміхненим обличчям і кучерявою зачіскою це надає йому жіночний вигляд. Довгий час фігуру навіть трактували як святу Катерину.

Герцог Вацлав Святий зображений в латних обладунках з мечем і щитом. На щиті зображений орел Вацлав, а голову прикрашає герцогський капелюх. Захоплюючим є ретельне виконання деталей його одягу та зачіски, а також, зокрема, тонкий вираз усміхненого обличчя. Скульптура належить до небагатьох ранніх монументальних кам'яних зображень святого. Герцог Вацлав з династії Пршемислів жив у першій половині 10 ст. Населення його князівства, яке на той час було ще невеликим, було переважно нехристиянським, і Венцель був лише четвертим хрещеним правителем. Та робив усе можливе, щоб пропагувати християнство у своїй країні. Він знайшов смерть від рук свого брата, який стояв проти нього. Венцель все ще був канонізований у 10 столітті. Він є покровителем Богемії та одним із найпопулярніших і важливих святих.

16 Історія будівлі Хеффера

Західне крило францисканського монастиря Циттау названо на честь мера Генріха фон Хеффера. За його правління монастирський комплекс був відреставрований після Тридцятилітньої війни. Сюди також входила каплиця Варвари, побудована до церкви. Великий багатоповерховий сакральний простір із центральною колоною використовувався богемськими вигнанцями як місце культу в кінці 17 - середині 19 століть.

Залишки середньовічних розписів секко були виявлені в будівлі Хеффера наприкінці 19 століття. На них зображені ангели з павичими очима на крилах, які тримають в руках чисті прапори.

Серйозні пошкодження, викликані протікаючим дахом, привели до того, що будівля була закрита будівельною інспекцією в 1977 році. Реставрація зайняла більше десятиліття. Будівля Хеффера знову стала доступною як музей з 2002 року. Змінні спеціальні виставки відбуваються на першому поверсі.

Гвинтові сходи з дуба у прибудованій восьмикутній сходовій вежі з невеликим капюшоном ведуть на верхні поверхи будівлі Хеффтера. Кімната на першому поверсі залишилася недобудованою та без оздоблення. У 18 столітті він служив театром для старшокласників. Сьогодні у експозиційній залі музею можна зробити цікаві відкриття.

На другому поверсі знаходиться зала міської бібліотеки, відкритої в 1709 році – родзинка інтер'єру профанного бароко у Верхній Лужиці.

Північна сторона будівлі закрита зовні чудовим волютичним фронтоном - головною роботою епохи Відродження в регіоні Циттау, створеною архітектором Баутценером Мартіном Пьотшем. Якщо зайти на подвір'я монастиря, то звідти можна побачити фронтон.

17 міських шкал

Міські ваги, виставлені в будівлі Хеффтера, є променевими шкалами. Вони були прикріплені до входу Вагів Ради, поки той не був зруйнований у 18 столітті. У кам'яній будівлі перед Йоганнісфрідгофом торговцям надавали міри й ваги для своїх товарів. Зберігся дуже точний робочий променевий баланс. Він був створений у 1693 році за специфікацією відомого купця з Циттау Андреаса Ноака. Балка довжиною 2 метри прикрашена орнаментом і підписом «1693 рік». Дошки ваг на ланцюгах довжиною 3 метри мають довжину сторони 1 метр 16 сантиметрів.

Андреас Ноак народився в 1648 році як син бондаря в Баутценері. Він навчився ремеслу купця і працював у Лейпцигу та Дрездені. Коли його батько помер, він повернувся до Баутцена і тримав там магазин білизни. Проте йому бракувало дружини. У цьому питанні друзі порадили йому озирнутися в Циттау. Тут він познайомився з Анною Марією Генріх, з якою одружився в 1672 році. Оскільки йому не вдалося переконати дружину покинути рідне місто, він сам переїхав до Циттау, де став одним із найуспішніших і найбагатших купців. Будинок Ноака на ринку, побудований в 1689 році, досі є одним з найпрекрасніших патриціанських будинків раннього бароко в місті. Ноак також мав власну молитовну кімнату над монастирською церквою і відремонтував церкву за власні кошти. Як громадянин з широким колом інтересів, він займався архітектурою, статикою, географією та оптикою. Його портрет і портрет його дружини є одними з найважливіших зразків барокового живопису в Циттау. Ноак помер у нашому місті в 1701 році.

18 Монастирська церква

Зараз ми знаходимося в костелі колишнього францисканського монастиря. На південь від хору прибудована так звана Миколаївська каплиця середини XIII століття. Він є найстарішою частиною монастирського комплексу. Каплиця

перекрита ребристим склепінням. Камені консолі та стінові колони мають гарний рослинний декор. Зараз приміщення використовується як ризниця.

У 13 столітті з північного боку каплиці був побудований хор нинішньої монастирської церкви. На сході він отримав прямий алтар з трьома великими готичними вікнами, орнамент яких, на жаль, не зберігся. Коли в 1293 р. було освячено головний вівтар, будівельні роботи на хорі, ймовірно, вже були завершені. Хор, закритий ребристим склепінням, без декору, за винятком декорованих консолей. Голова барана — єдина будівельна скульптура на зовнішній стороні контрфорсу біля вежі. З ним пов'язана легенда, згідно з якою, коли будували церкву, на цю висоту піднявся на риштування баран. Двоніфний неф храму будувався в кілька етапів до кінця XIV – початку XV ст. Однак північна стіна та прилеглі частини східної та західної стіни були зведені раніше, можливо, навіть одночасно з будівлею хору. Неф має сітчасте склепіння в першому зводі, а також хрестові склепіння в інших просіках. Склепіння підтримують багатокутні стовпи. У четвертій бухті південного нефа зберігся готичний, багато профільований портал, створений близько 1480 року. Під час ремонту в 17 столітті тріумфальну арку перемалювали. Однією з визначних пам'яток Циттау є струнка дзвіниця церкви, висота якої майже 70 метрів. Його будівництво, ймовірно, почалося в 14 столітті. У 1560 році його підняли і поставили новий шпиль, який був знищений під час великої міської пожежі 1757 року. Через рік Андреас Хюніген створив нинішню витяжку в стилі рококо.

19 Молитовні кімнати

На південній стіні нави видно чотири великі віконні прорізи на різній висоті. Вони належать до молитовних кімнат або скриньок, які були вбудовані зовні між контрфорсами церкви в період бароко та відкриті всередину. Найстаріша молитовна кімната була побудована Андреасом Ноаком, конструктором міських ваг, у 1696 році. Вона розташована внизу ліворуч, і її видно через чудову ковану решітку перед вікном.

Невелику будівлю раннього бароко можна побачити зовні з південного боку церкви. Тут можна побачити продуману архітектуру та скульптурні роботи з картушами, вазами та двома жіночими фігурами. Ці фігури, можливо, призначені для зображення земних і небесних полків. Проект був приписаний саксонському майстру-будівельнику Йоганну Георгу Старке і, ймовірно, датується приблизно 1690 роком.

Ймовірно, ще в 17 столітті між центральними контрфорсами церкви були побудовані притвори. У середині 18 століття вони були розширені в подальші молитовні скриньки в стилі рококо. Верхня коробка поряд з молитовною

кімнатою Ноака - всередині церкви навпроти кафедри - спочатку використовувалася радою. Пізніше його придбав радник палати Карл Крістіан Бессер у Ломмніці за 300 талерів. Скриньку на першому поверсі купила багата родина Грець. Четвертий бокс призначався для оренди і пізніше був присвячений представникам комуни.

20 Кафедра

Посередині північної нави — кафедра. Вона була створена під час реконструкції монастирського комплексу та використання церкви як другої міської та гімназійної церкви в 1668 році. Його творцями були два майстри з Ціттау, тесля Георг Банс та скульптор Ганс Бубеник. Кам'яна будівля з боків структурована гіпсовими тесаними каменями з так званою алмазною огранкою. Пастор може увійти на кафедру через бічні двері.

На п'єдесталах по кутах – напівколони, над ними – обеліски. Вся будівля увінчана волютним фронтоном. Обеліски також височіють на постаментах на волютах і у верхньому трикутному фронтоні. Приблизно посередині кам'яної конструкції ще одні двері, що дають доступ до кошика кафедри. Це було вирізано з дерева і розписано. П'ятикутний кошик кафедри розділений напівколонами та багатою орнаментациєю. В арочних нішах знаходяться скульптури Ісуса та євангелістів. На внутрішній стороні дерев'яної звукової кришки намальований голуб із променями. Зовні по кутах сидять крилаті голови ангелів. На передній частині звукової обкладинки можна побачити монограму Христа I.H.S. - «In hoc signo vinces» - «Із цим знаком переможеш!» - виявляють. Вінцем є розп'яття.

Дерев'яні частини кафедри були пофарбовані в чорний, золотий і червоний колір. Чудові двері біля входу до південної хорової галереї - з протилежного боку ліворуч - також походять від Ганса Бубеніка - шедевра маньєристського різьблення в Ціттау.

21 Вівтар

У 1293 році хор і головний вівтар були освячені на заступництво святих Петра, Павла і, ймовірно, Михаїла. Збережений цегляний вівтарний стіл, можливо, все ще походить із оригінальної будівлі кінця 13 століття. Пізньоготичний вівтарний образ проіснував принаймні до 1668 року.

У цей момент Георг Банс, Ганс Кунерт, Ганс Бубенік і Генріх Прешер створили новий вівтарний образ. У нижній половині між двома витими колонами з коринфськими капітелями знаходяться статуї покровителів церкви Петра і Павла з ключами і мечами. Між ними вівтарний образ із воскресінням Христовим. Його створив у 1675 році дрезденський придворний художник Ганс Вільгельм Шобер. Над апостолами два ангели: один тримає хрест,

другий закон Мойсея. Верхній вівтарний образ зображує Вознесіння і також був створений Шобером.

У першій половині 19 століття вівтарні образи були зняті і замінені двома роботами мюнхенського жанриста Фрідріха Моріца Мюллера, які краще відповідали смаку того часу. Картини Шобера повернулися на колишнє місце в 1960-х роках.

Вівтар увінчує фігура Творця з двома путті. Вікна за вівтарем отримали вітражі з королівського саксонського придворного розпису зі скла кінця 19 століття. Вони показали зображення патронів і, на відміну від сьогоденної ситуації, али набагато вигідніше світло. Розширені в 1970 році вікна, на жаль, з тих пір не збереглися.

22 радіоспектакль - мрія Якова про драбини на небо

Якоб Енгельманн, безперечно, обрав для своєї епітафії картинну тему «Сон Якова про драбини до неба» з посиланням на його ім'я.

За підтримки євангельсько-лютеранської парафії Циттау діти та молодь створили наступну радіовиставу.

[Радіовистава]

23 Радіоспектакль - Хрещення Ісуса

Образ «Іоан, що хрестить Ісуса» є часто використовуваною темою на епітафіях. Його також можна знайти на епітафії Христини Небенміч, найстарішому збереженому меморіалу.

За підтримки євангельсько-лютеранської парафії Циттау діти та молодь створили наступну радіовиставу.

[Радіовистава]

24 Радіоспектакль – Воскресіння Лазаря

Популярна в епітафійному мистецтві живописна тема воскресіння Лазаря ілюструє надію на воскресіння померлих і вічне життя. На цю тему зважилася і родина Бартеля Мьоллера.

За підтримки євангельсько-лютеранської парафії Циттау діти та молодь створили наступну радіовиставу.

[Радіовистава]

25 Експозиція колекції/колишній театральний зал

Зала тут, на 1-му поверсі будівлі Хеффтера, з 1710 по 1800 роки служила театром для учнів Циттауської середньої школи. Великою подією для старшокласників Циттау були щорічні вистави. Три дні поспіль спочатку йшла біблійна драма, потім історична п'єса і, нарешті, комедія. Розквіту шкільний театр досяг за часів ректора Крістіана Вайзе.

П'єси, які ставилися під його ректорством, Вайзе писав сам, а ролі розставляв відповідно до індивідуальних здібностей своїх студентів, яких особисто дуже добре знав. Як педагог він знав, що особистості його учнів змінюються, тому жодна вистава не ставилася двічі. У виставах брали участь усі студенти – до 80 осіб. Вони тривали від шести до восьми годин. Вайзе хотів змусити студентів попрактикуватися у вільному виступі та публічному виступі на сцені. Багато з них згодом займали керівні посади в громадському житті.

Колишній театральний зал залишився недобудованим та неоздобленим. Після 1800 року він використовувався, серед іншого, як зерносховище, а до 1950 року — як сховище міської бібліотеки. У виставковій колекції, створеній у 2004 році, тепер ви можете помилуватися картинами, скульптурами та цінними меблями, такими як шафи для передпокоїв та магазини гільдії.

26 Бароковий кабінет чудес та колекції раритетів

Тепер ви прибули до вражаючого барокового залу бібліотеки – родзинки профанного барокового дизайну інтер'єрів у Верхній Лужиці. У залі розміщується шафа цікавинок та колекція раритетів. Колекції Циттау мають дуже довгу історію. Можливо, вони мають своє коріння в монастирській бібліотеці. На початку колекції раритетів знаходиться портативний сонячний годинник, який у 1564 році був подарований тодішньому меру міста Ніколаусу фон Дорншпаху для міської бібліотеки.

Придбання та подарунки дозволили колекції раритетів неухильно зростати. Нарешті, ректор тодішньої гімназії Циттау Крістіан Вайзе запропонував створити репрезентативний репозиторій. Перш за все, адвокат і радник Карл Філіп Столл агітував за реалізацію цієї ідеї. У 1709 році, наприклад, тут, у будівлі Хеффтера, була створена велика бібліотечна зала у стилі бароко. Приблизно через два десятиліття міська рада відкрила бібліотеку та колекцію курйозів. Таким чином, у Циттау є найстаріша муніципальна колекція мистецтва та старожитностей у Саксонії.

Розташування предметів колекції в залі було пов'язано з іконографічною програмою розпису стелі. У центрі — Пандора перед олімпійськими богами, оточена алегоріями істини, справедливості, релігії та здоров'я. Нижче були зосереджені тематично відповідні твори. Ця барокова система колекціонування була ліквідована впродовж 19 століття.

Проте за основними ознаками його все ще можна було реконструювати. На щастя, збереглися й великі залишки старої колекції раритетів. Коли у 2009

році в бароковій залі будівлі Хефтер було відремонтовано Художню палату Ціттау 1709 року, деякі старі об'єкти можна було виставити знову – деякі з них на колишніх місцях. Таким чином, нова виставка відображає характер барокового кабінету раритетів.

27 Розпис стелі зали бібліотеки в стилі бароко

Розпис центральної стелі залу зображує Пандору перед олімпійськими богами. Творцем картини був циттауський художник Ніколаус Прешер. Як шаблон він використав гравюру на міді Йоахіма фон Сандрарта 1679 року.

Пандора була створена за наказом Зевса як перша жінка, яка принесла зло серед людей. Це було призначено для помсти за крадіжку вогню Прометеєм. З давніх-давен матеріал міфу про Пандору зазнав постійних змін. Пандора також символізує щасливі речі в світі, які дає доля. Однак використовувати їх може тільки мудра людина. Звідси й тематична прив'язка до бібліотеки: розпис стелі — алегорія знання як запрошення до освіти.

У центрі картини можна побачити Пандору, Афіну та Аполлона. Афіна — богиня мудрості, покровителька мистецтв і наук, представниця чесноти. Як глава муз, Аполлон, бог світла, був особливим захисником мистецтв і наук. Поруч з ними з'являються Зевс і Гера. І універсальний Гермес ширяє над обома. Зі своїм гострим інтелектом, за гуманістичним тлумаченням, він є нареченим філології, інтелігентної вченості. Гермес також може уособлювати красномовство, або риторіку. Він відповідав за освіту і був прирівняний до єгипетського богу мудрості Тота.

Праворуч від Пандори можна побачити Діоніса, римського Вакха, а також Весту, Артеміду та Афродіту. Позаду з'являються Геракл і Арес і, на самому краю, Гефест, який створив Пандору. Бога підземного світу Аїда можна впізнати в зображенні знака зодіаку. На задньому плані зображені музи. Їх особливою сферою відповідальності була турбота про мистецтво і науку.

28 Портрет Крістіана Вайза

На олійній картині, створеній невідомим майстром близько 1700 року, зображено ректора гімназії Циттау Крістіана Вайза. Він показаний в гідності майстра і ректора з перукою і мантиєю. У правій руці він тримає книгу, в лівій як атрибут зображено перо.

Народжений у 1642 році Вайзе є однією з найважливіших особистостей, які побачили світ у Циттау. Його батько працював учителем у Циттауській гімназії. Крістіан вивчав філософію, теологію, історію та політику в Лейпцигу. Пізніше він викладав, серед іншого, як професор політики, красномовства та поезії в гімназії Августеум у Вайсенфельсі.

У 1678 р. Крістіан Вайзе був призначений ректором Циттауської гімназії та завідувачем бібліотеки ради. Його робота в якості педагога зробила Циттауську гімназію важливим навчальним закладом, куди відвідували учні з далекого краю. Праця Уайза «Мудрий стюард» («Der wise Hofmeister»), вперше надрукована в 1675 році, була першим підручником історії німецькою мовою. Як перший німецький педагог Вайзе займався методичними питаннями навчання. Його також вважають творцем німецької шкільної комедії. Вайс написав понад п'ятдесят п'єс для щорічних вистав шкільного театру.

Вайзе також систематично розширював бібліотеку Циттау і заохочував створення цієї чудової бібліотечної зали. Він був одружений двічі: вдруге - на Анні Регіні, уродженої Несен, з однієї з провідних і найбагатших сімей Циттау. У Крістіана Вайза було п'ятеро дітей. З 1694 року він жив у будинку на Бауцнерштрассе, 2, Дорншпаххаус. Там він також помер у 1708 році. Похований у міській церкві Святого Йоханніса. На жаль, могила не вціліла. До наших днів збереглася могила його батьків у цій же церкві.

29 Портрет Готфріда Гофмана

На портреті зображений ректор середньої школи Циттау Готфрід Гофман. Він народився в Сілезії в 1658 році. У 1681 році він прийшов до гімназії Циттау, де ректором був Крістіан Вайзе. Там він вважався його найкращим учнем. Пізніше Гофман вивчав філософію і теологію в Лейпцигу і тривалий час працював заступником директора середньої школи Лаубана. Коли Крістіан Вайзе помер у 1708 році, Готфрід Гофман був призначений його наступником за його проханням. Йому було поставлено завдання розробити церемонію відкриття зали бібліотеки 18 вересня 1709 року. Гофман підготував програму, яка в коротких монологах та діалогах описала історію бібліотеки Циттау, спонсорів, розпис та умеблювання нової зали. Виставу зіграли 34 старшокласники.

Готфрід Гофман був ректором гімназії лише три роки і помер у 1712 році. Його дочка Крістіана Доротея намалювала портрет лише через кілька років після його смерті. Вона представляла свого батька в гідності майстра і ректора, з перукою і шатами. У правій руці він тримає книгу як атрибут. Християна Доротея — перша відома художниця та гравер у Циттау. Вона була заміжня за Крістіаном Готлібом Прібером і мала від нього семеро дітей. Її будинок на Нойштадті в Циттау можна побачити і сьогодні. У 1734 році Прібер покинув Циттау і заснував світську громаду в Північній Америці в районі Черокі. Це була єдина комуна 18 століття, яка, мабуть, функціонувала недовго. У цьому «Раю королівства» Прібер намагався реалізувати власні утопічні ідеї ідеальної спільноти. Крістіана Доротея Прібер померла 23 липня 1757 року під час бомбардування Циттау.

30 небесний глобус

Невдовзі після відкриття барокового кабінету мистецтва та курйозів посередині кімнати розмістили великий небесний глобус, що свідчить про особливу важливість земної кулі того часу. Навколо земної кулі були інші астрономічні об'єкти, наприклад моделі планетних систем Тихо Браге та Миколи Коперника. У 1803 році була додана армілярна сфера, створена Майклом Дінелем, астрономічний прилад для зображення руху небесних тіл. Глобус рухомо закріплений в рамі з п'ятьма колонами. Сфера складається з каркаса з бука, який покритий папером і покритий шаром штукатурки. Сузір'я були намальовані кольором. У цих графічних зображеннях положення пов'язаних зірок позначено дзеркальними шматочками різних розмірів. Щоб правильно побачити зоряне небо, потрібно подумки поставити себе на місце сфери. Латунне кільце горизонту показує річний календар і календар святих. Напрямок вітру також можна зчитувати. Годинний круг із покажчиком прикріплений до вертикальної полярної осі.

Глобус був створений в 1690 році магістрам Джорджем Енгельманом. Енгельманн був пастором у Мефферсдорфі, місці, яке зараз знаходиться в Польщі. Земна куля потрапила у володіння міста Циттау з маєтку Енгельмана і була виставлена тут у бібліотеці ради.

Наприкінці 19 — на початку 20 століть система барокової кунсткамери розпалася на користь систематичного наукового порядку. Небесний глобус був одним з небагатьох об'єктів, яким дозволено залишатися в залі в стилі бароко. З 2009 року він знову розташований посередині кімнати.

31 Череп Ніколауса фон Дорншпах

У вітрині перед вами виставлений череп гуманіста Ніколауса фон Дорншпах, який народився в 1516 році. Дорншпах походив із моравського Трубау і навчався у Кракові та Віттенберзі, де також познайомився з Мартіном Лютером та Філіппом Меланхтоном. У 1536 році двадцятирічний доктор філософії був призначений віце-директором латинської школи Циттау. Він одружився з вдовою мера Венцель Ланкіш і пізніше був обраний до міської ради.

Ніколаус фон Доншпах зробив особливий внесок у наше місто. Недостатня підтримка імперських військ Лігою шести міст у Шмалькальдській війні 1546/47 року призвела до того, що міста були покарані богемським королем Фердинандом. Міста втратили свої привілеї і змушені були сплачувати великі штрафи. Мерів і радників спочатку призначав суверен. Ніколаус фон Дорншпах став другим, а пізніше першим мером у першому тимчасовому міському уряді Циттау. З великою дипломатичною майстерністю йому

вдалося компенсувати тяжкі економічні наслідки імператорської кари, повернути привілеї та збільшити власність міста.

У 1556 році Фердинанд I підтвердив дворянський титул Дорншпах. Через три роки він був імператорським радником. Дорншпах одержав від імператора Рудольфа II підвищення старої латинської школи до гімназії. Це стало важливим центром гуманізму в Чехії. Будинок Дорншпах поруч із костелом Святого Іоанна та його могила в Гуманістичній гімназії збереглися й донині. Череп було вилучено з його склепа, що обвалився внаслідок міської пожежі 23 липня 1757 року. Він перейшов у власність музею з приватних рук у 19 столітті.

32 Всесвітня літопис Шеделя

Колекція раритетів Циттау та бібліотека постійно поповнювалися за рахунок фондів і пожертвувань багатих спонсорів. В епоху бароко це також включало важливі давніші історичні твори, такі як так звані універсальні історичні всесвітні хроніки.

«Книга Хронік» («Libri Chronicarum»), також звана «Всесвітня хроніка Шеделя» («Schedel'sche Weltchronik») або «Нюрнберзька хроніка», була першою хронікою, надрукованою рухомим шрифтом. Особливе значення має основна праця нюрнберзького лікаря, гуманіста й історика Гартмана Шеделя. Він був опублікований латинською та німецькою мовами в Нюрнберзі в 1493 році. Дотримуючись традиції середньовічної хроніки, Шедель подає історію в семи віках, шоста епоха є найбільш обширною. Він охоплює період від народження Христа до сьогодення Шеделя.

Хроніка ілюстрована 1800 гравюрами на дереві з майстерні Міхаеля Вольгемута. Серед них 29 видів міст, а також карта світу та карта Європи. Робота вважається найважливішою ілюстрованою інкунабулою. Ми називаємо інкунабулами твори надруковані за системою рухомого шрифту Гутенберга між 1454 і 1500 роками.

Виставлене тут латинське видання Всесвітньої хроніки Шеделя було подарунком від члена міської ради Циттау Крістіана Готтлоба Арнсдорфа у 17 столітті. Робота частково розфарбована та переплетена в коштовно оздоблену шкіряну палітурку. На обкладинці твір носить назву Хроніка Світу(CHRONICA MUNDI), 1544 рік і штамп із зображенням Аполлона та муз, а також реформаторів. Інший латинський кольоровий примірник і німецький некольоровий примірник є у розпорядженні Бібліотеки Християна Вайза.

33 До побачення!

Шановний відвідувачу, на цьому ваша екскурсія з аудіогідом закінчується. У Культурно-історичному музеї францисканського монастиря ви могли поринути в насичену подіями історіюспороди та культуру нашого краю. Якщо ви шукаєте інші місця, щоб сповільнитися і хотіли б відвідати наш регіон за межами монастирських стін, у нас є для вас порада: чому б не відправитися в похід довколишніми горами Циттау або горами Ізер. А також відвідайте монастир Санкт-Марієнталь в сусідньому Остриці або Кіттельхаус у Пенсіні, де вам розкриють середньовічні методи лікування. Ми хочемо зараз тепло з вами попрощатися. Ми дуже раді Вашому візиту та Вашому інтересу. Якщо вам сподобалося, порекомендуйте нас іншим і розкажіть друзям і знайомим про наші скарби.

Будь ласка, поверніть свій аудіогід до каси. Там ви також маєте можливість зазирнути в наш музейний магазин із додатковою літературою про дім і наш регіон [лише пропозиція, будь ласка, видалить її, якщо потрібно].

До нових зустрічей у муніципальних музеях Циттау!